

GIPUZKOA

ETA EUROPAR BATASUNA

19. HILABETEKO IRUZKINA

> 2010eko Iraila

GIPUZKOA

ZERGA-ARLOA EUROPAR BATASUNEAN

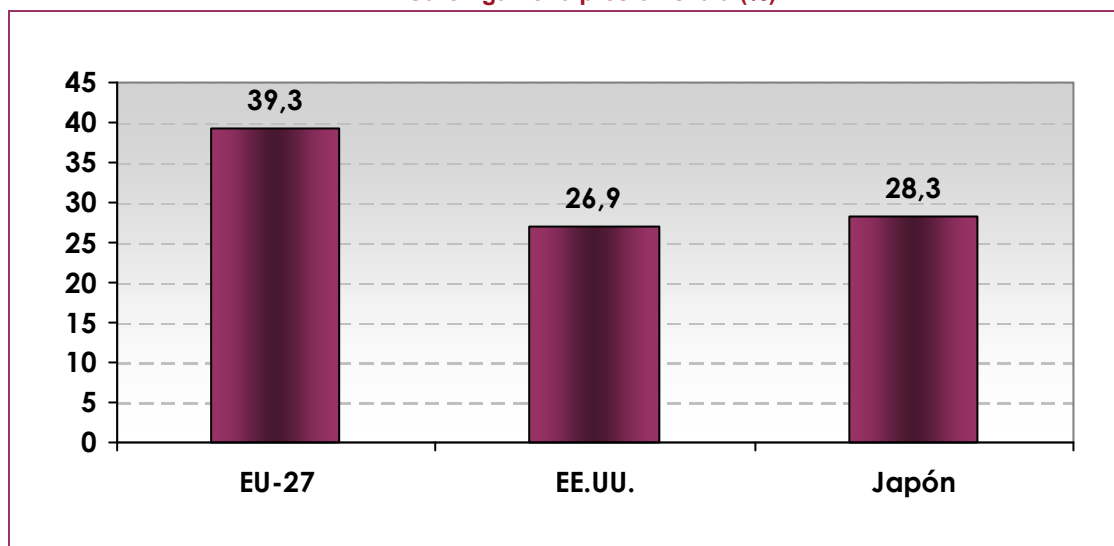
- > Europar Batasunaren presio fiskala, BPGaren % 39,3, Estatu Batuak eta Japoniakoaren gainetik mantentzen da

“Taxation trends in the European Union, 2010 edition” izeneko Eurostaten txostenak 2008 urteari dagokion Europar Batasunaren eta bere estatu kideen presio fiskala kalkulatzeko du (zerga eta kotizazio sozialen guztizkoa).

EB-27 osoarentzat, BPGaren gaineko presio fiskala % 39,3 da. Tasa honen ondorioz, Batasuna munduan zama fiskal handiena duen eremua da. Izan ere, Estatu Batuen tasa % 26,9 da eta Japoniarena % 28,3.

Europarrak ez diren gainerako herrialde garatuen artean, soilik Zeelanda Berria dago Batasuneko tasetatik gertu, % 34,5eko tasarekin. Kanadan % 32,2 da eta Australian % 30,8. Garapen-indize txikiagoak dituzten ELGAko herrialdeetan, Mexikon eta Turkian esaterako, tasa zertxobait baxuagoa da, % 21,1 eta % 23,5, hurrenez hurren.

BPGaren gaineko presio fiskala (%)

> Krisiaren hasierak presio fiskala murriztea eragin du

Aztertutako urtean presio fiskala zertxobait murriztu zen, 2007ko % 39,7tik 2008ko % 39,3ra. Portzentajezko lau hamarreneko jaitsiera, hiru urtetan goranzko joera izan ondoren gertatu zen, 2004ari dagokion % 38,9ko tasatik, hain zuzen ere.

2008ko bigarren erdian ekonomia-krisia hasi zen, eta hazkunde-tasa negatiboak sortu ziren; bereziki sakonak izan ziren urteko azken hiruhilekoan, eta hurrengo hiruhilekoetan barrena luzatu ziren.

Jardueraren erorketaren ondorioz, zeharkako zergapetzeak murriztu egin ziren (BEZa bereziki) eta horrek zama fiskala murriztea ekarri du. Hala ere, urte hartan gobernuek, intentsitate desberdinez, pertsona fisikoen eta sozietateen gaineko kenkaria areagotu eta zergak murrizteko prozesua abiatu zuten, ekonomia-krisiaren ondorioak gelditzeko saiakera gisa.

Grafikoan ikus daitekeen bezala, hamarkadaren erditik aurrerako tasa fiskala bere onera etorri zen, eta hurrengo fasean, presio fiskala murriztu egin zen; izan ere, hamarkadaren hasieran BPGaren % 40a gainditzen zuen (% 40,6, 2000 urtean).

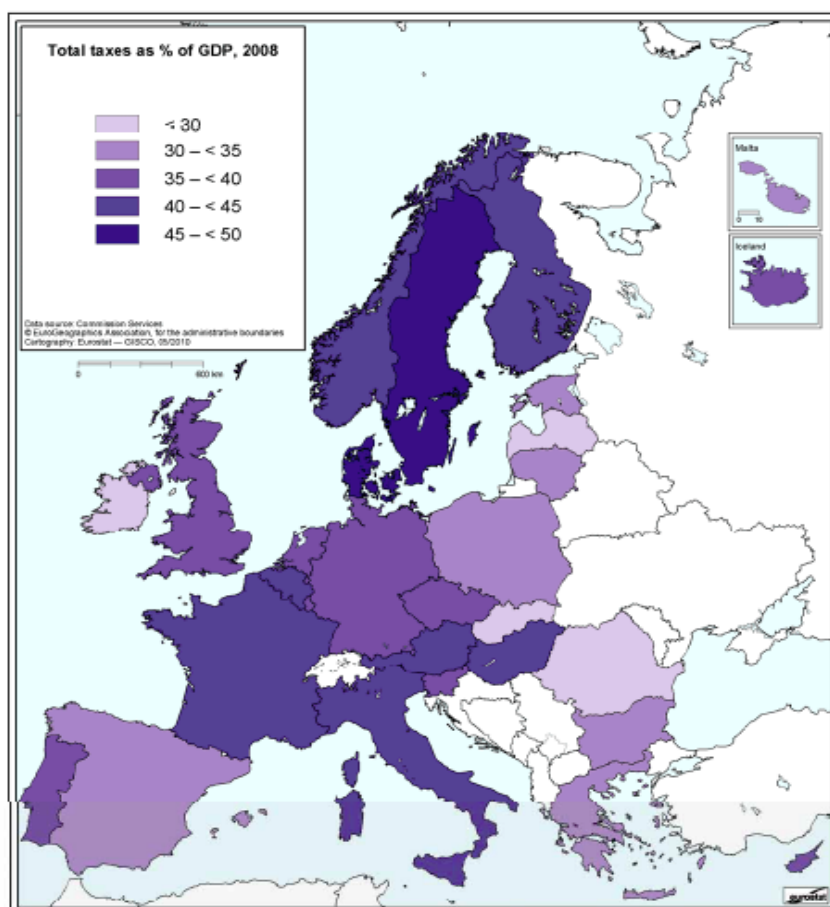
> Danimarka eta Errumania, hurrenez hurren, presio fiskal handiena eta txikiena duten herrialdeak

Diru-sarrera fiskalen eta BPGaren arteko erlazioak oso desberdinak dira Batasuneko kide diren herrialdeen artean, Errumaniaren % 28tik hasi eta Danimarkaren % 48,2raino.

Zortzi herrialdetan presio fiskalak Batasunaren batez besteko haztatua gainditzen du. Danimarkaz gain, honako hauek dira herrialdeak: Suedia (% 47,1), Belgika (% 44,3), Finlandia (% 43,1), Frantzia (% 42,8), Italia (% 42,8), Austria (% 42,8) eta Hungaria (% 40,4).

Beste muturrean, hamaika herrialdetan eragin fiskalak ez du % 35 gainditzen. Errumaniaz gain, Letonia (% 28,9), Eslovakia (% 29,1), Irlanda (% 29,3), Lituania (% 30,3), Estonia (% 32,2), Grezia (% 32,6), Espainia (% 33,1), Bulgaria (% 33,3), Polonia (% 34,3) eta Malta (% 34,5).

Map I-1.1: Distribution of total tax burden

Gainerako bederatzita herrialdeetan presio fiskala oso antzekoa edo zertxobait baxuagoa da. Talde honetan Alemania eta Erresuma Batua bezalako herrialde handiak daude.

> Diru-sarrera fiskalen egiturak zerga zuzenen, zeharkakoen eta kotizazio sozialen artean antzeko banaketa adierazten du

Batasuneko diru-sarreraren % 34a zerga zuzenen bidez eskuratzen da eta zeharkakoen bidez proportzio bera jasotzen da. Gainerako % 32a kotizazio sozialei dagokie.

Zerga zuzenen artean, errenta pertsonalaren gaineko ezarpena nabarmentzen da, guztizko diru-sarreraren % 24arekin eta sozietateen gaineko zerga, % 7arekin. Zerga zuzenei dagokienez, balio erantsiaren gaineko ezarpenak guztizko diru-bilketaren % 18a adierazten du eta enplegatzaileek ordaindutako kotizazio sozialek guztizko diru-sarreraren % 19ko ekarpena egiten dute.

Zuzeneko zergapetzeak guztizko diru-sarrerei egindako ekarpenaren indize handienak ondoko herrialdeetan dituzte: Danimarka (guztizkoaren % 62, kotizazio sozialen zati handi bat barne hartzen badu ere), Erresuma Batua (% 49) eta Finlandia (% 41).

Bestalde, zeharkako zergapetzea Bulgarian (diru-sarreraren % 56), Zipren (% 47) eta Maltan (% 44) nabarmentzen da. Kotizazio sozialei dagokienez, Txekiar Errepublikan % 45eko ekarpena egiten dute; jarraian, Eslovakia (% 41) eta Alemania (% 38) daude.

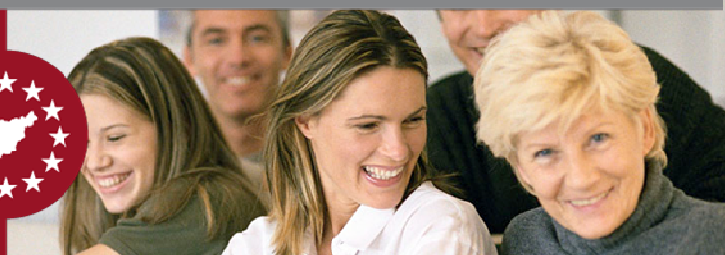
> Lanaren gaineko ezarpenak diru-sarreraren erdia ekartzen du, tasa inplizitu handiagoarekin

Batasunaren diru-sarrera fiskalen % 50a lanaren gaineko ezarpenaren bidez eskuratzen da; horrela, kontsumoaren gaineko zergak % 27 ekartzen du eta kapitalaren gaineko zergak gainerako % 23a.

Lanaren gaineko tasa inplizitua (zerga-oinarri potentzialaren gaineko zama fiskala, %-etan), kapitalaren gaineko eta kontsumoaren gaineko tasa baino handiagoa da. Lanari dagokiona % 34,2koa da; kapitalaren kasuan, berriz, % 26,1era murrizten da eta kontsumoaren kasuan % 21,5era.

Lanaren gaineko tasa inplizitua altuagoa da Italian, Belgikan eta Hungarian; Erresuma Batuan, Danimarkan eta Portugalen, aldiz, kapitalaren gaineko tasak balio altuenak ditu. Kontsumoaren kasuan, Danimarka, Suedia eta Hungaria gailentzen dira.

Aurkako muturrean, lanaren gaineko tasa txikiena Maltari dagokio, kapitalaren gainekoa Estoniari eta kontsumoaren gainekoa Espainiari.

	Ezarpen inplizituaren tasa		
	Lanaren gainekoa (%)	Kontsumoaren gainekoa (%)	Kapitalaren gainekoa (%)
EB-27	34.2	21.5	26.1
Eurogunea	34.4	20.8	27.2
Belgika	42.6	21.2	32.7
Bulgaria	27.6	26.4	16.9
Txekiar Errepublika	39.5	21.1	21.5
Danimarka	36.4	32.4	43.1
Alemania	39.2	19.8	23.1
Estonia	33.7	20.9	10.7
Irlanda	24.6	22.9	15.7
Grezia	37.0	15.1	19.9
Espainia	30.5	14.1	32.8
Frantzia	41.4	19.1	38.8
Italia	42.8	16.4	35.3
Zipre	24.5	20.6	36.4
Letonia	28.2	17.5	16.3
Lituania	33.0	17.5	12.4
Luxenburgo	31.5	27.1	:
Hungaria	42.4	26.9	19.2
Malta	20.2	20.0	:
Holanda	35.4	26.7	17.2
Austria	41.3	22.1	27.3
Polonia	32.8	21.0	22.5
Portugal	29.6	19.1	38.6
Errumania	29.5	17.7	:
Eslovenia	35.7	23.9	21.6
Eslovakia	33.5	18.4	16.7
Finlandia	41.3	26.0	28.1
Suedia	42.1	28.4	27.9
Erresuma Batua	26.1	17.6	45.9

> **Pertsonen errentaren gaineko gehienezko tasa % 37,5 da eta sozietateen gainekoa % 23,2**

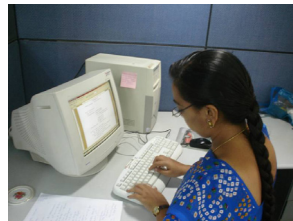
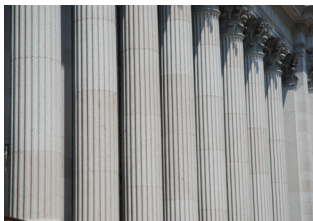
Pertsonen errentaren gaineko gehienezko tasa % 37,5 da (2010eko ekaineko datuak), Batasuneko herrialdeen batez besteko aritmetikoaren arabera. Azken hamarkadan zehar, tasa hau portzentajezko 7,2 puntutan murriztu da.

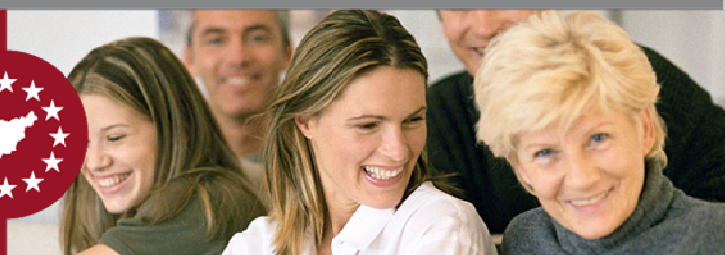
Tasa altuenak Suediak (% 56,4), Belgikak (% 53,7) eta Herbehereek (% 52,0) dituzte, eta baxuenak, aldiz, Bulgariak (% 10,0), Txekiar Errepublikak eta Lituaniak (biek %15,0).

Sozietateen zergaren kasuan, batez besteko tasa % 23,2 da, eta halaber, azken hamarkadan zehar nabarmen murriztu da. 2000 urtean % 31,9 zen. Indize altuenak Maltak, Frantziak eta Belgikak dituzte.

Eta BEZaren batez besteko tasa % 20,2an kokatzen da, azken hamarkadan portzentajezko puntu bat igoz. Hiru herrialdetan, Danimarka, Suedia eta Hungarian, % 25era iristen da.

2008az geroztik hartutako neurriek kontsumoaren gaineko zergapetzea igotzeko joera islatzen dute; horrela, herrialde gehienetan BEZaren tasak igo egin dira, eta baita tabakoaren, alkoholaren eta erregaien gaineko zerga bereziak ere.

	Gehienezko tasa (2010)		Tasa estandarra (2010)
	Pertsonen errentaren gainera (%)	Sozietateen gainera (%)	Balio erantsiaren gainera (%)
EB-27	37.5	23.2	20.2
Belgika	53.7	34.0	21.0
Bulgaria	10.0	10.0	20.0
Txekiar Errepublika	15.0	19.0	20.0
Danimarka	51.5	25.0	25.0
Alemania	47.5	29.8	19.0
Estonia	21.0	21.0	20.0
Irlanda	41.0	12.5	21.0
Grezia	45.0	24.0	23.0
Espainia	43.0	30.0	18.0
Frantzia	45.8	34.4	19.6
Italia	45.2	31.4	20.0
Zipre	30.0	10.0	15.0
Letonia	26.0	15.0	21.0
Lituania	15.0	15.0	21.0
Luxenburgo	39.0	28.6	15.0
Hungaria	40.6	20.6	25.0
Malta	35.0	35.0	18.0
Holanda	52.0	25.5	19.0
Austria	50.0	25.0	20.0
Polonia	32.0	19.0	22.0
Portugal	42.0	26.5	20.0
Errumania	16.0	16.0	19.0
Eslovenia	41.0	20.0	20.0
Eslovakia	19.0	19.0	19.0
Finlandia	48.6	26.0	23.0
Suedia	56.4	26.3	25.0
Erresuma Batua	50.0	28.0	17.5

> Informazio gehiago

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-DU-10-001/EN/KS-DU-10-001-EN.PDF

